

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Sloegebied

**Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport**

6 februari 2012 / rapportnummer 2598-50

1. Hoofdpunten van het MER

De gemeenten Borsele en Vlissingen willen de bestemmingsplannen herzien voor het zeehaven- en industrieterrein Vlissingen Oost (het zogenaamde Sloegebied). Het bestemmingsplan zal voor een groot deel het bestaande type bedrijvigheid vastleggen maar zal ook het kader scheppen voor nieuwe ontwikkelingen. Omdat het bestemmingsplan mogelijk effecten heeft op het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saefthinge en kaderstellend is voor m.e.r.- (beoordelings)plichtige activiteiten wordt de plan-m.e.r.-procedure doorlopen.

Ter ondersteuning van de besluitvorming wordt een m.e.r.-procedure gevolgd. Initiatiefnemers van het bestemmingsplan zijn de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Borsele en Vlissingen. De gemeenteraden van Borsele en Vlissingen zijn de bevoegde gezagen in deze procedure.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie')¹ beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een beschrijving van de huidige situatie en de autonome ontwikkeling van het plangebied;
- een beschrijving van de gevolgen voor het milieu van de mogelijkheden die het bestemmingsplan maximaal mogelijk maakt (inclusief uitwerkingsplicht, afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden). Geef daarbij aan hoe dit past binnen de beschikbare milieugebruiksruimte;
- robuustheidstoets om na te gaan in hoeverre er milieuknelpunten kunnen optreden bij realisatie van een nucleair cluster en/of elektriciteitscentrale C.GEN en/of Westerschelde Containerterminal en/of aanwijzing van de Schorer- en Welzingepolder tot Natura 2000-gebied;
- een Passende beoordeling wanneer significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten.

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

De notitie Reikwijdte en Detailniveau (R&D) geeft grotendeels al een goed beeld van de wijze waarop het MER zal worden opgesteld. De Commissie bouwt in haar advies voort op deze notitie. Dat wil zeggen dat in dit advies niet wordt ingegaan op de punten die naar de mening van de Commissie in de notitie R&D voldoende aan de orde komen.

---

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder 'Adviezen Commissie'.

2. Context, doel en beleid

2.1 Context

Het bestemmingsplan 'Industrieterrein Vlissingen-oost' van de gemeente Vlissingen en het bestemmingsplan 'Zeehaven- en Industrieterrein Sloe 1994' van de gemeente Borsele moeten, op grond van het bepaalde in de Wet ruimtelijke ordening, voor 1 juli 2013 worden geactualiseerd. De gemeenten willen één geactualiseerd bestemmingsplan opstellen voor het plangebied.

Zoals in de notitie R&D ook wordt aangegeven spelen er in het studiegebied diverse m.e.r.-plichtige ontwikkelingen². De besluitvorming over deze initiatieven is gaande, ligt buiten de directe invloedssfeer van de gemeenten en is onzeker³. De Commissie gaat er in haar advies van uit dat deze initiatieven planologisch niet mogelijk worden gemaakt in het bestemmingsplan.⁴ Voor deze initiatieven zullen rijksinpassingsplannen worden opgesteld waarvoor momenteel separate plan- en project- m.e.r. procedures worden doorlopen.

2.2 Doel

Voor een groot deel zal het bestemmingsplan Sloegebied de huidige situatie en de autonome ontwikkeling in het plangebied vastleggen. Tevens is in de notitie R&D aangegeven dat gestreefd wordt naar maximale flexibiliteit voor het gebruik van het gebied, zowel voor de reeds uitgegeven als voor de nog uit te geven terreinen, binnen de randvoorwaarden ten aanzien van natuur en milieu. Verder wordt aangegeven dat duurzaamheid één van de strategische doelstellingen is van het masterplan van Zeeland Seaports. De Commissie adviseert om de ambities/ doelen uit te werken in criteria zodat deze als toetsingskader voor de beoordeling van de effecten van het voornemen en de alternatieven kunnen dienen.

2.3 Beleid, wet- en regelgeving

Geef in het MER aan welk beleid, wet- en regelgeving relevant is voor het op te stellen bestemmingsplan. De Commissie adviseert dit uit te werken in het MER in de vorm van randvoorwaarden en uitgangspunten. Geef ook aan met welk beleid van andere overheden bij het opstellen van het bestemmingsplan rekening moet worden gehouden.

---

² Nucleaire initiatieven (tweede kerncentrale en daaraan verbonden voorzieningen), elektriciteitscentrale C.GEN en Westerschelde Containerterminal (ligt buiten het plangebied maar wel in het studiegebied).

³ Zo is de Commissie zich er van bewust dat de initiatieven voor een tweede kerncentrale zijn uitgesteld en de planvoorbereiding door het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie voorlopig is stilgelegd.

⁴ Zie ook bladzijde 6 van de notitie R&D.

3. Voornemen, referentie en alternatieven

3.1 Beschrijving voorgenomen activiteit

Beschrijf in het MER hoeveel ontwikkelruimte het bestemmingsplan maximaal gaat bieden aan activiteiten die aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben waar nodig in onderlinge samenhang. De ontwikkelruimte die via een uitwerkingsplicht, afwijkings- en wijzigingsbevoegdheid in het bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt moet ook worden meegenomen bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit. De Commissie richt zich in haar advies op industriële activiteiten.

De Commissie gaat niet in op het planologisch mogelijk maken van windturbines omdat dit niet is genoemd in de notitie R&D.⁵ Mocht het bestemmingsplan wel kaderstellend zijn voor windturbines dan moet er nader onderzoek worden gedaan naar alternatieven en milieueffecten.⁶

In de notitie R&D is ook aangegeven dat het lastig kan zijn om te bepalen welke elementen behoren tot de referentiesituatie en welke tot het voornemen. De Commissie geeft daarom een uitgebreide beschrijving van dit onderscheid in dit advies.

De Commissie hanteert als basisregel dat alles waarover het bevoegd gezag met het voorliggende bestemmingsplan (opnieuw) een besluit kan nemen, onderdeel is van het voornemen. Daarmee behoren de volgende elementen in het bestemmingsplan tot de voorgenomen activiteit:

- alle (her) bestemmingen en nieuwe activiteiten die nog niet zijn vergund;
- (her)bestemmingen die wel zijn vergund, maar (nog) niet gerealiseerd, voor zover ze niet onder de autonome ontwikkeling vallen. Hieronder vallen dus niet benutte vergunningruimtes, maar ook de gestopte bedrijven, waarvan de vergunning nog geldig is;
- “illegale” situaties die worden gelegaliseerd.

3.2 Referentie

Zoals in de notitie R&D ook is aangegeven vormen de (milieueffecten van) de huidige situatie plus de autonome ontwikkeling gezamenlijk de referentiesituatie voor het MER. De milieueffecten van het voornemen en de alternatieven moeten vergeleken worden met de milieueffecten van de referentiesituatie.

Huidige situatie

De feitelijke huidige situatie bestaat uit alle vergunde activiteiten die al zijn gerealiseerd. Niet gerealiseerde activiteiten of reserveringen die de vigerende bestemmingsplannen wel mogelijk maken, vallen dus niet zonder meer onder de huidige situatie.

---

⁵ Tijdens het locatiebezoek werd aangegeven dat dit mogelijk wel aan de orde kan zijn.

⁶ Zie bijvoorbeeld het advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport Maasvlakte 1 (2592-49).

Autonome ontwikkeling

De autonome ontwikkeling betreft toekomstige zekere ontwikkelingen binnen en buiten het plangebied waaronder dat deel van de reeds bestemde en vergunde ruimte dat met grote zekerheid op korte termijn ingevuld wordt.⁷ Activiteiten waarover nog geen (ontwerp)besluit is genomen horen in principe niet tot de autonome ontwikkeling. Uitzondering hierop kunnen activiteiten zijn in het studiegebied waarvan de kans groot is dat deze in de nabije toekomst gerealiseerd worden.

Beargumenteer waarom ontwikkelingen wel of niet zijn meegenomen en waarom ze gezien worden als huidige situatie, autonome ontwikkeling of onderdeel van het voornemen.

3.3 Alternatieven

In de notitie R&D is aangegeven dat twee alternatieven worden onderzocht in het MER. Het Alternatief Industrie en Energie gaat uit van de invulling van de nog uitgifbare terreinen aan industriële productiebedrijven en bedrijven die zich richten op de energievoorziening. Het Alternatief Logistiek gaat uit van de invulling van de nog uitgifbare terreinen aan bedrijven die zich richten op de overslag van goederen.

In de notitie R&D wordt aangegeven dat mede op basis van de optredende milieueffecten van deze twee alternatieven het bestemmingsplanalternatief zal worden bepaald. De Commissie adviseert om een navolgbare onderbouwing te geven van de stappen die zijn gemaakt om tot het bestemmingsplanalternatief te komen. Geef aan hoe geborgd is dat de geboden ontwikkelruimte in het bestemmingsplan milieu- en verkeerstechnisch inpasbaar is.

3.4 Scenario's/ robuustheidstoets

De Commissie adviseert om de nucleaire initiatieven (tweede kerncentrale en daaraan verbonden voorzieningen), de elektriciteitscentrale C.GEN en de Westerschelde Containerterminal⁸ mee te nemen in separate scenario's bij de alternatieven: een scenario met deze ontwikkelingen en een scenario zonder deze ontwikkelingen. Het bestemmingsplan zal deze ontwikkelingen planologisch niet mogelijk gaan maken maar als de initiatieven worden gerealiseerd zullen deze wel een aanzienlijke invloed hebben op het plangebied. Deze robuustheidstoets moet aantonen in hoeverre er milieuknelpunten kunnen optreden bij realisatie van een nucleair cluster en/of elektriciteitscentrale C.GEN en/of Westerschelde Containerterminal en/of aanwijzing van de Schorer- en Welzinge polder tot Natura 2000-gebied.

---

⁷ Naast afwijkingbesluiten in de omgevingsvergunningen kan ook sprake zijn van 'oude' projectbesluiten en wijzigingsplannen die in de afgelopen jaren zijn vastgesteld, maar nog niet gerealiseerd. Als ze binnenkort wel worden gerealiseerd zijn ze onderdeel van de autonome ontwikkeling. Dit wijkt af van de Notitie R&D waarin wordt aangegeven dat alle ontwikkelingen waarvoor een vergunning is verleend behoort bij de autonome ontwikkeling.

⁸ Het onderzoek inpasbaarheid energie-initiatieven Sloegebied (Arcadis, maart 2011) biedt relevante informatie.

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Algemeen

Het MER dient de milieugevolgen in het studiegebied te beschrijven van de activiteiten die het bestemmingsplan maximaal mogelijk maakt, inclusief mogelijke uitwerkingsplicht, afwijking- en wijzigingsbevoegdheden die in het bestemmingsplan worden opgenomen (zie ook § 3.1 van dit advies).

De omvang van het studiegebied wordt bepaald door het optreden van milieugevolgen en kan per milieuaspect verschillen. Beschrijf en motiveer per milieuaspect de omvang van het studiegebied. Breng bij de beschrijving van milieugevolgen de effecten – waar relevant – ook cumulatief in beeld.

In de notitie R&D wordt aangegeven dat de milieueffecten welke optreden tijdens de realisatie van initiatieven buiten beschouwing zullen worden gelaten. De Commissie stemt hier niet mee in. In het MER moet aangetoond worden dat tijdelijke milieueffecten niet tot dusdanige milieuknelpunten leiden dat deze de haalbaarheid van de bestemmingen in de weg zullen staan. De Commissie denkt hierbij vooral aan de gevolgen voor natuur.

Onderbouw de keuze van de rekenregels/-modellen en van de gegevens waarmee de gevolgen van het voornemen worden bepaald. Ga ook in op de onzekerheden in deze bepalingen. Onderscheid daarbij onzekerheden in de kwaliteit van de gegevens (bron, ouderdom, betrouwbaarheid, e.d.) en in de gehanteerde rekenregels/-modellen (afleiding en bandbreedte van kritische parameterwaarden e.d.). Vertaal dit zo mogelijk in een bandbreedte voor de genoemde gevolgen en geef aan wat dit betekent voor de vergelijking van de alternatieven.

4.2 Verkeer en vervoer

Verkeer en vervoer zijn veroorzakers van een groot aantal milieugerelateerde effecten en zijn met name aan de orde bij het alternatief Logistiek. Breng de volgende punten in beeld.

Model

Beschrijf in het MER de karakteristieken van het verkeersmodel (zoals de mate van detailniveau, opbouw netwerk en toedelingstechniek). Geef verder aan op welke uitgangspunten de opbouw van het netwerk in de verschillende prognosejaren is gebaseerd en welke ruimtelijke ontwikkelingen voor de prognosejaren zijn meegenomen. Ga daarbij uit van verkeers- en vervoerprognoses voor 2023 en maak ten behoeve van de robuustheidstoets een doorkijk naar 2030. Geef aan hoe de verschillende vervoerwijzen en verkeerssoorten in het model zijn opgenomen (vracht- en personenautoverkeer en openbaar vervoer).

Studiegebied

Geef in het MER op kaart aan wat als plangebied en wat als studiegebied moet worden beschouwd. Uitgangspunt voor het studiegebied is dat dit zodanig moet worden gekozen dat relevante veranderingen/effecten met betrekking tot verkeersaanbod, luchtkwaliteit en geluid in beeld worden gebracht.

Analyse

De verkeerskundige analyse behelst een analyse van de volgende aspecten en onderwerpen voor het plangebied en studiegebied:

- de verkeersintensiteiten voor een normale werkdag, onderscheiden naar personenverkeer en vrachtverkeer, alsmede een onderscheid naar motief (woon-werk, zakelijk, overig); Breng de verdeling van het verkeer over de dag (ochtend- en avondspits en niet-spits) in beeld;
- de kwaliteit van de verkeersafwikkeling, in de vorm van I/C-verhoudingen op de wegvakken en de belastingsgraad op de relevante kruispunten voor de jaren 2023 en 2030;
- de eventuele congestie (-duur en -zwaarte) in 2023, met een doorkijk naar 2030;
- de routes waarover het vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt;
- de verkeersveiligheid (aantallen slachtoffers), geef daarbij aandacht aan zowel het gemotoriseerde verkeer als aan het langzame verkeer;
- de bereikbaarheid van hulpdiensten ingeval van calamiteiten.

Beschrijf ook het transport over water op basis van scheepvaartprognoses (te verwachten ladingstromen in de toekomst) en ga daarbij ook in op de nautische veiligheid.

Geef aan wat de rol van railverkeer en leidingtransport is het totale verkeers- en vervoerssysteem is en welke invloed de alternatieven daarop hebben.

4.3 Lucht

Luchtkwaliteit

De luchtkwaliteit in het studiegebied wordt in hoge mate beïnvloed door industriële processen en verkeer over de weg, spoor en het water. Het MER moet de effecten van de industrie, scheepvaarten het (rail)verkeer op de luchtkwaliteit volledig en overzichtelijk weergeven. Ga in aanvulling op hetgeen wat in de notitie R&D is beschreven in op de volgende punten:

- Om de alternatieven onderling en met de referentiesituatie te kunnen vergelijken is het noodzakelijk om de effecten op de concentraties van fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}⁹) en stikstofdioxide (NO₂) te beschrijven, ook onder de grenswaarden.¹⁰ Ook voor de andere stoffen genoemd in de Wet milieubeheer, zoals CO, benzeen, SO₂, en VOS, moeten de effecten op de luchtkwaliteit worden beschreven.

---

9 Op dit moment zijn de rekenmethoden voor PM_{2,5} nog niet opgenomen in de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit, indien deze regeling ten tijde van het plan-MER niet beschikbaar is, beredeneer of bereken de concentraties PM_{2,5} dan op basis van de dan best beschikbare rekenmodellen.

10 Ook bij concentraties lager dan de huidige luchtkwaliteitsgrenswaarden kunnen nog aanzienlijke gezondheidseffecten optreden.

- Maak gebruik van berekeningen die voldoen aan de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit 2007. Eenvoudiger berekeningen volstaan wanneer hiermee keuzes tussen alternatieven en conclusies voldoende onderbouwd kunnen worden.
- Geef een onderbouwing van de inputgegevens van de rekenmodellen.
- Presenteer de resultaten van de berekeningen middels verschilcontourenkaarten¹¹ en geef per contour de hoeveelheid en ligging aan van woningen en andere gevoelige objecten en groepen.¹²

Broeikasgasemissies

Geef inzicht in de emissies van CO₂ en de twee belangrijkste andere broeikasgassen methaan (CH₄) en lachgas (N₂O).

Geur

Beschrijf de effecten op het aspect geur kwalitatief. Geef aan op welke wijze geurhinder zoveel mogelijk wordt beperkt conform het provinciale en regionale beleid.

4.4 Natuur

Het voornemen kan leiden tot aantasting van natuurwaarden. Beschrijf in het MER tenminste het volgende:

- omvang van het studiegebied en de motivering daarvoor;
- de emissies van vermistende en verzurende stoffen waaronder NO_x en SO₂. Deze stoffen kunnen in de wijde omgeving neerslaan (depositie) en zorgen voor ‘verrijking’ waardoor kwetsbare vegetaties verdrongen worden door enkele voor vermisting/verzuring tolerante plantensoorten;
- de overlast van licht en geluid voor aanwezige fauna;
- de mogelijke gevolgen voor het ecosysteem als gevolg van onttrekking en lozing van koelwater;
- relevante mitigerende maatregelen.

4.4.1 Wettelijke toetsingskaders

Geef de beschermde natuurgebieden in het studiegebied, zoals Natura 2000-gebieden¹³, Beschermde Natuurmonumenten en gebieden die behoren tot de Ecologische hoofdstructuur (EHS), duidelijk aan op een kaart. Geef aan hoe wordt omgegaan met de eventuele aanwijzing van de Schorer- en Welzinpolder tot Natura 2000-gebied als eventuele vervangende compensatie van de Hedwigepolder (zie ook § 3.4 van dit advies).

---

¹¹ Gebruik hiervoor voldoende onderscheidende klassebreedtes.

¹² Gebruik hiervoor de zogeheten Adres Codering Nederland (ACN)-bestanden. Denk bij gevoelige objecten aan kinderdagverblijven, scholen, verpleeg- en verzorgingshuizen en woningen. Gevoelige groepen zijn bijvoorbeeld kinderen, ouderen en mensen met long- of hartziekten.

¹³ Zie daarvoor ook de uitspraak van de Raad van State 201003125/1/R2 waaruit blijkt dat de begrenzing m.b.t. het oostelijk deel van het Rammekensschor onvoldoende is gemotiveerd.

Natura 2000-gebieden

Indien significante effecten niet kunnen worden uitgesloten, beschrijf dan in de Passende beoordeling de volgende aspecten:

- de (concept)instandhoudingsdoelen die zijn geformuleerd voor de soorten in de naburige Natura 2000-gebieden. Ga in op eventuele uitbreidingsdoelen, landelijke staat van instandhouding en relatief belang;
- de (mogelijke) gevolgen van het voornemen per instandhoudingsdoel en geef aan wat dit kan betekenen voor het realiseren van die doelen;
- geef aan of significante gevolgen voor de instandhoudingsdoelen zijn uit te sluiten van het voornemen afzonderlijk, en in combinatie met andere plannen, projecten en feitelijk bestaand gebruik. Geef bijzondere aandacht aan soorten en habitats met een onvoldoende staat van instandhouding en/of een uitbreidingsdoel.

De Commissie adviseert om mitigerende maatregelen te beschrijven waar nodig en mogelijk.

Een eventuele Passende beoordeling dient herkenbaar opgenomen te worden in het MER. Uit de wetgeving volgt dat een plan alleen doorgang kan vinden als de zekerheid wordt verkregen dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets¹⁴ met succes wordt doorlopen.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

Factoren die gevolgen hebben voor Natura 2000 hebben die veelal ook op de EHS in de omgeving. Beschrijf de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS-gebieden in het studiegebied in een straal van enkele tientallen kilometers rondom het plangebied. Onderzoek op hoofdlijnen welke gevolgen het initiatief op de potentiële kenmerken en waarden kan hebben.

Gevolgen voor soorten

Beschrijf welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten te verwachten zijn in het plangebied en waar zij voorkomen¹⁵. Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor de staat van instandhouding en bepaal of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden. Ga ook in op de gevolgen van (thermische) waterkwaliteit voor beschermde vissoorten. Geef indien verbodsbepalingen overtreden kunnen worden aan op grond waarvan verondersteld wordt dat de daarvoor benodigde ontheffing wordt verleend.

4.5 Geluid

Beschrijf de huidige of heersende geluidbelasting op woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen ten gevolge van het industrie- rail-, verkeer- en scheepvaartlawaaï. Maak gebruik van modelberekeningen die voldoen aan de Wet geluidhinder en onderliggende regelingen.

---

¹⁴ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? inclusief locatiealternatieven.
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

¹⁵ Een globale analyse op basis van leefgebieden van beschermde soorten ('vlekkenkaarten') kan in dit stadium volstaan.

Geef de omvang van de geluidzone en de ligging van de zonegrens volgens artikel 40 van de Wet geluidhinder aan. De ligging van de zonegrens wordt niet gewijzigd. Toets het industrielawaai aan de maximale waarde op de zonegrens. Geef aan of er woningen binnen de zone liggen waarvoor een hogere waarde is (moet worden) vastgesteld.

Schenk in het MER voor zover van toepassing aandacht aan de cumulatie van de geluidbelasting van de genoemde geluidbronnen. Presenteer de geluidscontouren op een contourkaart. Geef aan welke mitigerende maatregelen om aan de wettelijk eisen te voldoen getroffen worden en welke mogelijkheden er zijn om de hinder te beperken (ook buiten de wettelijke normen).

4.6 (Externe) veiligheid

Ga in op het plaatsgebonden risico en het groepsrisico zoals is aangegeven in de notitie R&D.

Beschrijf de risico's voor omwonenden van het Sloegebied en de gevolgen voor het milieu bij vrijkomen van gevaarlijke stoffen in water en bodem. Bespreek maatregelen ter beperking van deze risico's.

Voor het plangebied is een veiligheidscontour vastgesteld. Laat zien dat het voornemen inpasbaar is binnen de vastgestelde veiligheidscontour.

4.7 Water

Breng de thermische (koelwater) en chemische effecten voor het water in beeld. In de notitie R&D wordt voor het onderwerp 'water' aangegeven dat er kwalitatieve onderzoeken zullen plaatsvinden. De Commissie adviseert zoveel mogelijk te streven naar kwantitatieve onderzoeken en onderbouwingen van te verwachten effecten.

4.8 Duurzaamheid

Beschrijf of, en zo ja hoe het geactualiseerde bestemmingsplan een bijdrage levert aan het realiseren van de duurzaamheidsambities.

Duurzaam ruimtegebruik

Geef aan hoe de ambitie voor een intensiever en slimmer ruimtegebruik is verwerkt en hoe deze ambitie wordt geborgd. De Commissie adviseert om te onderzoeken of er vormen van co-siting mogelijk zijn.

Duurzame mobiliteit

Geef aan welke ontwikkelingen mogelijk zijn om een bijdrage te leveren aan modal split ambities, het vermijden en verkorten van verplaatsingen en kansen voor introductie van duurzame vervoerswijzen.

Klimaatmitigatie

Geef aan of en hoe een bijdrage kan worden geleverd aan de emissiereductiedoelstellingen (nationale en gemeentelijke).

Klimaat adaptatie

Het plangebied is buitendijks gebied. Geef aan in hoeverre klimaatadaptatie maatregelen noodzakelijk zijn om problemen door extremere weersomstandigheden (storm, neerslag) te voorkomen.

Duurzame energie

Ga in het MER in op de mogelijkheden voor:

- Energiebesparing en duurzame energieproductie;
- energie-efficiency door functieschakeling zoals gebruik van restenergie-/warmte;
- beperking van de emissies van broeikasgassen zoals CO₂ en mogelijke mitigerende maatregelen.

4.9 Gezondheid

De Commissie adviseert om in te gaan op gezondheidseffecten¹⁶. Bekend is dat ook onder wettelijke normen voor luchtkwaliteit en geluid gezondheidseffecten kunnen optreden. Indien sprake is van relatief grote groepen blootgestelden en relatief grote gevolgen voor de luchtkwaliteit en geluid wordt geadviseerd de consequenties voor de volksgezondheid ook kwantitatief in beeld te brengen. De Commissie adviseert om op een topografische kaart aan te geven hoeveel woningen en andere gevoelige bestemmingen binnen de diverse (verschil)contouren voor lucht en geluid liggen. Voor wat betreft geur kan worden uitgegaan van een kwalitatieve benadering.

Bereken voor geluid het aantal ernstig gehinderden en ernstig slaapverstoorden door gebruik te maken van de voor het Europese geluidbeleid best geschikt geachte en geaccepteerde dosis-effectrelaties. Geef aan in hoeverre de alternatieven onderscheidend van elkaar zijn. Laat daarnaast zien welke mitigerende maatregelen mogelijk zijn om gezondheidsschade zoveel mogelijk te voorkomen, dan wel de volksgezondheid te verbeteren.

---

¹⁶ Uit de inspraakreacties blijkt dat er zorgen zijn over de gezondheid.

5. Overige aspecten

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven, leemten in milieuinformatie en 'samen-vatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

5.1 Onzekerheden en evaluatieprogramma

Houd bij de vergelijking van de alternatieven en bij de toetsing van de alternatieven aan (project-) doelen en wettelijke grenswaarden expliciet rekening met de onzekerheden in effectbepalingen.¹⁷ Geef daarover in het MER inzicht:¹⁸

- de waarschijnlijkheid dat effecten optreden, d.w.z. het realiteitsgehalte van de verschillende effectscenario's (best-case en worst-case voor het milieu);
- het belang van de onzekerheden in effectbepalingen voor de significantie van verschillen tussen alternatieven, en daarmee voor de vergelijking van alternatieven;
- op welke wijze en wanneer tijdens realisering van het initiatief de daadwerkelijke effecten geëvalueerd worden en welke maatregelen 'achter de hand' beschikbaar zijn als (project-) doelen en grenswaarden in de praktijk niet gehaald worden.¹⁹

5.2 Vorm en presentatie

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. Presenteer de vergelijking bij voorkeur met behulp van tabellen, figuren en kaarten.

Zorg ervoor dat:

- het MER zo beknopt mogelijk is, onder andere door achtergrondgegevens niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst zijn opgenomen;
- recent, goed leesbaar kaartmateriaal is gebruikt, met duidelijke legenda.

---

¹⁷ Effectbepalingen voor de toekomst zijn inherent onzeker. Het zijn veelal de best mogelijke benaderingen op basis van in de praktijk ontwikkelde en getoetste modellen. De onzekerheden in de uitkomsten van modellen moeten wel worden onderkend. Schijnzekerheden leveren immers ondoelmatige keuzes en maatregelen op. Effecten kunnen in werkelijkheid meevallen, dan zijn te veel maatregelen getroffen. Effecten kunnen tegenvallen, dan zijn te weinig maatregelen genomen.

¹⁸ Een factsheet op de website van de Commissie bevat meer informatie over het omgaan met onzekerheden in MER. (http://docs1.eia.nl/mer/diversen/factsheet_19_omgaan_met_onzekerheden_in_mer_webversie.pdf).

¹⁹ Dit sluit aan bij de adviezen van de Commissie Elverding. Met de oplevertoets wordt ook invulling gegeven aan de (tot op heden veelal niet nagekomen) verplichting tot evaluatie van een MER (artikel 7.39 t/m 7.42 van de Wet milieubeheer).

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: Colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Vlissingen en Borsele

Bevoegd gezag: Gemeenteraden van de gemeenten Vlissingen en Borsele

Besluit: Vaststellen bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling

plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit: Het bestemmingsplan zal voor een groot deel het bestaande type bedrijvigheid vastleggen maar zal ook het kader scheppen voor nieuwe ontwikkelingen.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in Staatscourant van: 28 september 2011

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 29 september 2011 t/m 9 november 2011

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 23 november 2011

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 6 februari 2012

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij dit project is als volgt:
dhr. mr. F. Arents

dhr. drs. S.R.J. Jansen

mw. drs. J.G.M. van Rhijn (voorzitter)

mw. drs. J.P. Siedsma (secretaris)

dhr. ir. P.P.A. van Vugt

dhr. drs. G. de Zoeten

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de hierna genoemde informatie die van het bevoegde gezag is ontvangen, als uitgangspunt. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Plan-MER Sloegebied, Notitie reikwijdte en detailniveau (eindconcept), 1 september 2011;
- Inpasbaarheid energie-initiatieven Sloegebied (Deel A), Arcadis, 10 maart 2011;
- Inpasbaarheid energie-initiatieven Sloegebied (Deel B), Arcadis, 10 maart 2011;
- Strategisch Masterplan 2009-2020, Zeeland Seaports.

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 23 november 2011 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieuomstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport Sloegebied

ISBN: 978-90-421-3419-5

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht
T 030 - 234 76 66
F 030 - 233 12 95
E mer@eia.nl
w www.commissiemer.nl

